

Apostolul

REVISTĂ DIDACTICĂ ȘI LITERARĂ

BIBLIOTECA
DOCUMENTARĂ
ORAȘUL PIATRA NEAMȚ

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA :
C. LUCHIAN, REVIZORATUL ȘCOLAR PIATRA-N

A P O S T O L U L

REVISTĂ DIDACTICĂ ȘI LITERARĂ
PENTRU INVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

apare odată pe lună sub îngrijirea unui cerc de colaborare compus din:

C. LUCHIAN, V. GABOREANU, V. SCRIPCARIU,
M. STAMATE, I. RAFAIL, M. AVADANEI,
GH. CIREȘ și I. STROIA

ABONAMENTUL 60 LEI ANUAL, plătit în două rate. Abonament de susținere 200 lei anual. Cine achită acest abonament, face parte de drept din membrii cercului de colaborare al revistei. Corpul didactic pimar din jud. Neamț, vor achita abonamentul în două rate de câte 30 lei prin d-nii delegați însărcinați cu plata salariului. Prima rată se va achita din salariul depe luna Noembrie, iar a II-a rată din salariul depe luna Febr. Ceilalți abonați vor achita prin mandat poștal

Oricine reține un număr al revistei, se consideră abonat.

CUPRINSUL

Politica culturală	C. LUCHIAN
Educația caracterului	M. STAMATE
Importanța folclorului pentru educație .	V. CIUBOTARIU
Munca învățătorului	I. JUVERDEANU
O lecție de gimnastică	MARIA DIMITRIEV
Ce se petrece la șate	VICTOR SÂNDULESCU
Pariul (traducere)	LUDMILA FLOREA
Cronica (C. L)... Spicuiuri (V. S.). Demersul Asociației Invățătorilor	
Informațiuni. Poșta redacției.	

Politică culturală

A fost o vreme când învățătorii se gândiau mai mult la școală și la îndeletnicirile în legătură cu răspândirea culturii în mulțime. Din istoricul activității lor, se desprind răstâmpuri luminoase. Dându-li-se stabilitate de către P. Poni, fu chemați spre rodnică muncă de marele ministru Sp. Haret. Sub el învățătoria a înscris frumoase pagini în participarea ei la regenerarea națională. Pe lângă școală, ființau biblioteci, case de sfat și cetire. Teatrele populare prinseră rădăcini. Prin șezători culturale se chemau mulțimea în jurul școlii. Conferențieri inimoși ca Vlăhuță, Sadoveanu, Coșbuc, Gorovei, serveau drept pildă învățătorilor.

În altă direcție, băncile populare, cooperativele, deschideau drumuri nouă de influență învățătorilor.

Un soi de înfrigurare cuprinsese întreg corpul dascălesc; care mai de care se silea să se distingă prin ceva folositor, deosebit de școală, dar în legătură cu ea. Anchete geografice, economice, cu sprijinul învățătorilor se făceau. Tot în această perioadă cade și contribuția lor la adunarea unui bogat material folcloristic. Singura revistă de folclor de pe vremuri „Șezătoarea” dela Fălticeni, fu întemeiată de vrednicul învățător, dispărut, M. Lupescu, în tovărășia prietenului său A. Gorovei. Tot așa foile populare „Albina”, „Vestitorul Satelor” tot produs al învățătorului sunt.

Pe urmă veni războiul. Veniră și schimbările sociale ori economice, după el. Trebuie să recunoaștem cu toții că aceste schimbări avură o influență dăunătoare școlii, prin faptul că activitatea multor forțe dascălești fu îndreptată către alte cărări mult mai spinoase.

Ca să fiu mai aproape de realitate și adevăr, trebuie să spun că școala, în sensul larg, a căzut pe planul al doilea, în preocupările dascălilor, în majoritatea cazurilor.

Nu vorbesc numai de stricta îndatorire de a iscăli în condica de prezență. Aceste desigur că se îndeplinește în cea mai bună parte. Sufletul dascălului însă, chiar când el se află în fața elevilor, zboară departe, prin alte meleaguri. Politica, în înțelesul în care, din păcate, i se dă la noi, a pus dacă nu o prăpastie, dar o răceală între dascăl și școală.

E un efect al vremii, se va spune. E drept în bună parte, dar starea aceasta nu poate dăinui, căci pune pe dascăl în fața unui sbucium de conștiință, destul de dureros, iar școala își pierde din ce în ce influența ei de înviorare etnică, atât de trebuitoare în această fază istorică prin care trecem.

Am văzut cum dascăli cari țineau la școala lor, la elevii lor, cari se ridicaseră împotriva aceluia ce loviau în învățământ, puțin timp după această manifestare frumoasă, erau la braț cu defăimătorii școlii, lovind chiar în ea, atunci când li s'au ivit ocazia.

O revenire la activitatea din trecut, este absolut necesară. E spre binele țării și al școlii, dar și spre mulțumirea sufletească individuală a dascălilor. Căci nu pot înțelege dascăl acela care nu-l mustră conștiința atunci când este pus să loviască în școala lui, sau când este nevoit să asiste la insultele ce i se aduc. Politica, în înțelesul îngust, nu aduce decât turburare în echilibrul vieții. Ea nu face decât să răscolească stările sufletești mai apropiate de instincte.

Rar înaltă, în anumite condițiuni de activitate obștească. Puțini sunt oamenii politici recrutați din învățământ, cari au trecut peste patimile mărunte și și-au pus munca și autoritatea în serviciul școlii, ridicând-o la înălțimea ce o ocupă.

Preocupările politice iarăși, e dreptul, nu mai pot fi eliminate din activitatea oricărei categorii sociale. E necesar însă canalizarea lor, în raport cu îndeletnicirile fiecăruia.

În tagma dascălească, bunăoară, politica culturală ar fi contribuția cea mai eficace la progresul general.

E în legătură și cu pregătirea sufletului dascălului. Nu e nevoie de nici o sforțare deosebită. Ar fi o reacțiune naturală de mult așteptată.

Să ne închipuim un asemenea factor cultural, în activitatea lui restrânsă într'un sat. În școală este însuflețit la lecțiile lui în care face pregătirea generațiilor viitoare. Zilnic, vreme de 7 ani, are prilejul de a sădi în inima copilului măcar tendința spre o viață mai conștientă. În afară de școală chiamă și pe cei maturi, mai deschiși spre înțelegere, către puterea conștiinții în sine. Răspândește cărți și reviste din care picură îndrumarea spre judecată sănătoasă a realității, sau din care răsare zarea luminoasă a economisirii muncii prin știință.

Biblioteca populară o face vie, folosită.

Nu pierde prilejul unui hram, a unei sărbători împărătești, sau naționale, pentruca să nu-și spuie cuvântul aducător de înțelegere și ordine. Se întovărășește oricărui alt factor care vrea să lucreze în acest sens. Lucrând cu perseverență și tragere de inimă, e firesc ca să simtă mulțumire și să vadă rod.

Să luăm cazul celălalt, extrem. Învățătorul a devenit factor de propagare a urei, a desbinărilor, a dorințelor neîntemeiate, lăsând în părăsire școala și pe elevii săi. Care ar fi rezultatul?

O înăsprire a relațiilor între oamenii din sat, între colegi, între ceilalți factori culturali, încât viața devine iad. În câte părți nu se vede ura unora, clocotind împotriva altora, numai pe considerațiuni politice, răzbunări, spectacole gratuite. Și loviturile acestea îndreptate împotriva unora, se pot refrânge și te lovesc. În cercul restrâns al satului, vrășmășia devine mai cumplită, mai nesuferită.

Dintre aceste două tablouri, descrise sumar, neîndoios că pentru școală, cel dintâi e mai atrăgător, mai demn de noțiunea de dascăl. El reprezintă în acelaș timp și activitatea aceia depe urma căreia se folosește neamul întreg. Cultura sănătoasă e salvarea de azi a trăinicieii neamului.

Politica culturală activă, a dascălilor, ar fi contribuția lor cea mai trainică la întemeierea statului românesc, Dascălii, înaintea oricăror altora, au prilejul acum nu numai să-și arate destoinicia, dar

să scrie cea mai strălucitoare pagină din istoria modernă a neamului nostru.

Ar fi înodarea firului rupt de război.

Ar fi mai presus de toate dovadă nestrămutată, că dăscălimea își dă seamă pe deplin de menirea înaltă pe care o are în evoluția istoriei neamului.

Momentul este propice: Ministeriatul D-lui Dr. Angelescu care evocă amintirea Marelui Haret, este un prilej ca dăscălimea să se arate vrednică de chemarea sa.

CONST. LUCHIAN

Educația caracterului

Pe afișul variabil al actualității vedem tratată tot mai intensiv chestia moralității. E un semn caracteristic al timpului nostru, al secolului culturii și invențiilor, după cum este și o semnificație de luare aminte a directivei către care se afirmă noua generație.

Această preocupare dovedește că omenirea e datoare a fi pătrunsă de cea mai pură și înălțătoare moralitate.

În tot ce se desfășoară pentru rezolvarea acestei probleme de integritate vitalitate, este și un echivoc: nesiguranța însănătoșirii caracterului tineretului prin mijloacele întrebuintate astăzi.

Pedagogia, educația civică și socială, așa precum se preconizează în fond și cum se afirmă în fapt, sunt departe de a clădi un nou suflet, un vizibil caracter cerut de frământarea veacului și vrednic înfruntător al luptei groaznice dintre omenie și desmăț.

Școala, biserica, armata și chiar societatea prin exponenții ei reprezentativi, au deschis un drum nou, au dat tonul unui ritm îndrumător și renovator.

Această goană după mijloace de vindecare, de regenerare a sufletului omenesc obosit de civilizație, poate să fie și semnul unei decadente apropiate... Toate energiile ce însuflețesc viața publică au aparență, se impun și dispun de voința și libertatea individuală, însă nu cimentează coeziunea atât de necesară în organizmul social, unificarea caracterelor și modelarea lor.

Se discută moralitatea, se trasează drumuri și se deschid orizonturi, se activează chiar, însă rezultatul e tot anemic, ba încă contrariu. Marea repulsiune a epocii să fărâmițeze în vid și-l determină să fie nesupus, reacționar și nemulțumit... Goethe a cerut „mai multă lumină” și a închis în eternitatea fără pătrundere cea ce trebuia să urmeze acestei afirmări: mai mult suflet, mai multă simțire...

Suntem în veacul luminei, însă nu în al însuflețirii și al adevărului. Toate afirmările și realizările științei, din această etapă de civilizație, vor rămâne semne și realități de capacitate superioară a puterii omului și cugetării sale, însă în domeniul reabilitării sufletului, sub raportul moralității, secolul acesta va rămâne paradoxal, împodobit cu un epitet strălucitor, nu real în adânc ci pompos în suprafață.

Omenirea geme sub morbul concepțiilor false, moralitatea e o concepție elastică care se schimbă după sex, etate, avere, rang social, mediu. timp, inteligență ori imbecialitate.

Dovadă manifestările bolnave din ultimul an și la noi cât mai ales în sânul altor națiuni, care dacă ne-au sfidat cu apanajul invențiilor, ne-au și speriat cu cruzimea agresiunilor și asasinatelor...

Se trasează în caracterul popoarelor obișnuința de a privi în legi ca într'o carte cu miracoale și năzbâtii. Această obișnuință fixează o moștenire și determină o atitudine a fiecărui element al colectivității ca să fie reacționar și erou de tragedie... indiferente fiindu-i mijloacele și scopul.

Dovadă că lipsa moralității se evidențiază, sunt nenumăratele sinucideri pentru fapte, care nu dovedesc la temelie desechilibrul între tine și viață, ori dezolare iremediabilă, nici boală fizică nevindecabilă, ci toate afirmă lipsa de înțelegere a lucrurilor, lipsa de a te înfrânge, de a judeca și de a învinge cu viața și cu demnitate relele ce ți le creează societatea. Deci în toate se afirmă desichilibrul sufleteș, moralitatea superficială și credința în nimic; dar ce înseamnă acestea pentru viața vastă și mereu în transformare a omenirii? Desigur o curiozitate momentana și o înțepătură trecătoare.. În fond însă caracterizează spiritul vremii, învățământul veacului și chiar rezultatul eficace al războiului, care dacă a trasat, fixat și întregit teritoriul, n'a consolidat suflete... ci a zdruncinat puterile sufletești, a smuls din oameni, iubirea aproapelui și a mărit până la imposibil în anumiți ratați, puterea de a domina și împinge declinul social spre prăpastie...

Se va zice și cu dreptate: se vorbește mereu și'n toate activitățile, pe toate tonurile și'n toate exprimările: de morală, de însănătoșirea caracterului, de nepăsarea exponenților vieții publice în realizarea acestei probleme, și cu drept cuvânt fiecare suflet simplu se întreabă ce este moralitatea și de ce numai această energie poate fi reazăm solid al societății?

Este singură numai această lege suverană căreia trebuie să i se supună toți cu devotament ca lumea să se îndrepte? Nimic mai simplu decât definițiunea ei: moralitatea înseamnă corectitudine. Corectitudinea în toate acțiunile vieții față de tine însuși în primul rând și față de semenii în al doilea rând, adică fiind stăpânit de suflul moral respirat din evanghelie ori din etica umană, în toate acțiunile sale omul să dovedească respectul pentru viața sa cât și pentru cea a aproapelui. Această realizare armonizează pe indivizi și-i coordonează în atingerea țintei generale fixate de societate. Filozoful Kant este acela care a stabilit mai lămurit legea morala zicând: morala este legea respectului.

Genialul om pașnic și sociolog distins: Guyan o definește astfel legea morală: „raportul unei posibilități de violare cu dreptul de inviolabilitate“.

În non-senz aprofundând această problemă, ajungem la discuțiuni foarte folositoare.

Intr'un articol viitor vom întregi titlul acestei bucăți prin metodele și energiile cerute de secol, prin care caracterul omenesc să fie condus și întregit, ca să fie și apt a primi sublima putere e educației morale: sprijinul societății, pentru a cărei propășire activăm cu bună credință fiecare colaborator al „Apostolului“.

MIHAIL D. STAMATE
institutor

Importanța folclorului pentru educație.

Această bogăție de cultură populară, această manifestare poetică a țaranului român, adică folclorul, mult timp a fost părăsit de lumea intelectuală, stând nebagat în samă, prin văile munților umbrite de brazii falnici și de stejarii puternici, pe dealuri sau pe șes, cu un cuvânt, peste tot, unde își are sălașele modeste vrednicul urmaș al gloriosului popor roman și dac.

Arta poetică populară a fost atât de dezvoltată încât bardul de la Mircești s'a simțit îndemnat să zică că „Românul e născut poet”. Tot așa de dezvoltată a fost și arta decorativă de cusături și țesături încrustare în lemn și destul de dezvoltată și arta muzicală. N'a rămas pe jos nici filosofia populară cuprinsă în așa zisele proverbe, cari sunt de proveniență românească. În ce privește literatura populară, în trecut a înflorit poezia epică (balada) și basmul. Acum mai înflorește poezia lirică. Balada, basmul, colindele și doinele, vorba poetului „Se sting, se prăpădesc ca un cântec bătrânesc”. Noroc, că cele mai multe au fost culese și unele și prelucrate de oameni cari și-au dat seama de marea lor însemnătate. Cel dintâiu adunător al literaturii poporului a fost Anton Pan. După dânsul au urmat Ispirescu, At. Marienescu, poetul Alexandri, un prof. Ceh Jarnik în tovărășie cu Andrei Bârseanu, Dem. Teodorescu, Eminescu, Creangă, Sevastos, Hodoș, Tudor Pamfile și alții. Să nu uităm nici pe Ion Pop Reteganul. Mai în urmă și Muzeul limbii române din Cluj a adunat cântece de stea și colinde. Arta decorativă a cusăturilor, țesăturilor și creșterii în lemn încă e în declin. Imbrăcămintea cu frumoasele cusături este înlocuită cu zdrențe pretențioase și ridicole de târg. Lumea de azi nu mai are timp și plăcere să se ocupe cu lucruri așa de migăloase, cari cer multă iscusință și mai multă răbdare. Produs muzical popular l-au adunat toți compozitorii noștri: Dima, Porumbescu, Muzicescu, Chiriac, Vidu, Brediceanu și mulți alții.

Cunoscând toate producțiile poporului, să vedem ce însemnătate poate avea în educație.

1). Basmele și baladele ajută foarte mult la dezvoltarea gustului de citit. Știm cu toții cât de mult plac copiilor și în general tinerețului poveștile cu Feți logofeți nădrăvani și cu părul de aur, ca Făt Frumos, Prâslea, Harap Alb, Gruia lui Novac ș. a.

2). Cultivă simțul demnității, bărbăției și omeniei, cari iar sunt scoase la iveală în cele mai multe din basmele și baladele noastre, ca Făt-frumos, Toma Alimoș și Oprișanul.

3). Dezvoltă iubirea de neam și țară prin pildele ce cuprind, ca bunăoară acea din legenda despre Mama lui Ștefan cel Mare.

4). Contribue la întărirea convingerilor religioase ca acea baladă despre „Brâncoveanu Constantin, boier vechiu și domn creștin”. Cred că au și aceste, țării de convingeri în ziua de azi, când sunt mulți, cari pentru osul de ros vând neam, țară și D-zeu.

5). Ajută dezvoltarea simțului de jertfă pentru ideal prin pilde ca acea din Mânăstirea Argeșului în care Meșterul Manole jertfește ce are mai scump numai să poată zidi „mânăstire înaltă cum n'a mai fost altă”.

6). Desvoltă simțul de limbă prin frumusețea limbii în care au fost scrise unele poezii și alte buc. literare, ca „Miorița“, „Codrule codruțele“, „Făt frumos“, „Harap alb“.

7). Inobilează simțurile prin frumoasa concepție despre viață și resemnarea filosofică în fața morții precum și prin iubirea fiiască ce se evidențiază unele. Citez din Miorița :

„Și de-o fi să mor.
 „În câmp de mohor,
 „Să-i spui lui Vrâncean
 „Și lui Ungurean
 „Ca să mă 'ngroape...
 „În strunga de oi—Să fiu tot cu voi“...

Nici o răsvrătire, nici o durere ci cea mai deplină resemnare în fața morții. Ne arată legătura ce țăranul nostru o are cătră ocupația sa și animalele sale.

Inobilează simțurile și melodiile populare, dintre care multe sunt admirate și de streini.

8). Desvoltă gustul estetic, arta decorativă, prin regularitatea geometrică și simetria formelor cât și prin armonica întrebuintare a culorilor. Același gust estetic îl desvoltă și frumoasele încrustații în lemn. Și unele și altele perfecționează dexteritatea mânilor și măsura cu ochiul.

Și încă mult material, care azi ar putea fi utilizat cu folos de istorici, poeți și filologi, s'a coborât în negrul pământ, deodată cu anonimul țăran poet, care l-a făurit și cântat, care și-a turnat în acel material întreg sufletul. Și tot acest produs cultural este elementul etnic care trebuie să servească de bază desvoltării noastre culturale, și moștenire scumpă generațiilor viitoare.

Este însă întrebarea : Folosim noi învățătorimea care facem în cea mai mare parte educația poporului—această bogăție culturală?

Rolul de căpetenie al școlii primare este educația copiilor, ca din ei să devie cetățeni cinstiți muncitori. iubitori de neam, patrie și legea strămoșească.

Între mijloacele cari pot contribui la plantarea acestor sentimente nobile în inimile tinerelor vârstare ale neamului, un loc de frunte îl poate ocupa folclorul românesc, de cei mai mulți pe nedreptul desconsiderat.

Cred că ar trebui să ne folosim în mai mare măsură de dânsul, deoarece în el găsim nenumărate exemple admirabile, cari ar contribui la desvoltarea sentimentelor în inimile plăpânde ale elevilor.

Aș fi de părere ca în cărțile noastre de cetire să se ia și din literatura populară. În manualele de azi, abia la legendele istorice se mai ia câte ceva din acea literatură. Și sunt foarte puțini autori cari au aflat de bine să ia în cărțile lor măcar acea minunată poezie populară care e „Miorița“. În schimb abundă niște istorioare cu Mușunache și Mihalache, din care trebuie să scoți cu cleștele o morală și pe care copiii le citesc fără nici o plăcere.

Baladele populare ne ofer exemple strălucite de vitejie. Ele vor putea fi utilizate cu succes deplin, în cadrele memorizării, a istoriei și a cetitului.

Avem basmele lui Creangă care prin farmecul deosebit, au expresiuni, construcții și gândiri ciudate cari se întâlnesc rar aiurea și cari ar fi potrivite să se introducă și în cărțile de cetire. Asemenea s'ar putea introduce și unele proverbe cari au un rol educativ important—și exprimă așa de plastic înțelepciunea poporului. În ce privește muzica populară, învățătorul poate alege doine a căror melodii sunt neîntrecute, sunt pline de duioșie, de dorinți ascunse, de farmec. Ele impresionează până la lacrimi și fac pe ascultător să simtă durerea cântărețului, să-l compătimizească și să-i admire talentul de armonizare. Prin predarea colindelor elevii ar fi îndemnați să păzească cu sfințenie obiceiul frumos ce se practică în seara Crăciunului. Iar pentru înveselirea elevilor sunt potrivite ghicitorile, frânturile de limbă, etc. Astfel copilul, cunoscând încă de pe băncile școlii acele mărgăritare ale geniului românesc, cunoscând comoara neprețuită care zace în cântecele noastre armonioase, le va iubi și prețui.

Cred că manualele didactice pe copertă în loc de alte chipuri fără noimă ar fi mai potrivit să poarte modele de cusături și țesături naționale cromolitografiate în culori. În interior ar fi să nu lipsească câte un clișeu cu tipuri de țărani și țărance în port național. Vedeam în satele din Ardeal—unde am fost ca învățător timp de 5 ani—în Dumineci și sărbători unguroaice și săsoaice în portul lor național, care totuși nu e așa frumos ca al nostru. Dacă Ungurii și Sașii nu se rușinează de portul lor național, apoi cred că nu avem nici noi motivul să ne rușinăm de al nostru. Aș zice mai mult: Fiecare intelectual dela sate chiar și orașe bărbat sau femeie să aibă un costum național pe care să-l îmbrace cel puțin în sărbători naționale. În orele de desen copiii să fie puși să deseneze tocmai modele de artă populară, iar la lucrul manual modelaj în lemn.

Nu am vorbit nimic despre arta coreografică populară. Azi și intelectualii noștri dela sate—nu mai vorbesc de cei dela orașe—joacă mai mult tango și alte jocuri.

Și doar avem și noi dansurile noastre cu care nu ne facem de rușine. Pentru a da importanța cuvenită folklorului și în educația postșcolară, cred nimerit să se publice—de către Casa școlii—într'un volum poeziile populare potrivite, iar în alt volum basmele și să trimită fiecărei biblioteci sătești nu câte un volum, ci 5-10 volume de fiecare.

În comunele unde tineretul este organizat în diferite societăți—acei cari au conducerea acelor societăți să citească înșiși tineretului poezii și bucăți literare din literatura populară și să arate frumusețile ce conțin. Să fie instruit tineretul să joace jocurile noastre românești. Cu ocazia petrecerilor din comunele rurale ar fi bine ca intelectualii să nu joace tango ale cărui anumite figuri schimonisite stârnesc râsul sătenilor. Tineretul la astfel de petreceri să ia parte în costume naționale lucrate cu acea neîntrecută artă românească.

Așa s'ar da poporului ale sale dintru ale sale și educarea lui ar da rezultate mai bune,

VASILE N. CIUBOTARU
Învățător dir. Pîpirig - Neamț

Munca învățătorului

Nu cred că există dascăl, care cu ori câtă răbdare, bunătate și iertare ar fi înzestrat, să nu simtă fiorul revoltei, atunci când anumiți profesioniști — fie din neștiință, fie din răutate — aruncă în mod flecar cuvinte asupra muncii desfășurată de modestul învățător, în cei patru pereți ai clasei: —...„Că aceasta e munca ce-ți cere cea mai puțină efortare, că se poate efectua aproape de oricine, fără multă și specială pregătire“... — pentru a ajunge să-i nege chiar sfântul ei rost, calificând-o drept o pierdere de vreme... Ori care ar fi părerea acestor înconștienți, sau interesați poate, munca dascălească rămâne aceeași muncă sfântă, plină de efortări și sacrificii, aceeași minune dela care s'asteaptă schimbarea lumii și aceeași comoară pentru care un Pestalozzi a renunțat la toate titlurile și onorurile oferite de lume, răspunsând: „vreau să fiu învățător“.

Și acum să vedem, în adevăr munca noastră nu necesită efortare și suflet?... În toate profesiile, fiecare își are datoria bine fixată, datoria sa mai dinainte indicată și fiecare nu face alta, decât urmează conștient ordinele date pentru bunul mers al serviciului ce ocuoa. În învățământ însă dacă s'ar executa numai ordinele primite ar fi prea puțin și de multe ori chiar adevărate dezastre; aici, în orice clipă, învățătorul trebuie să dea ceva din propriul său suflet, trebuie să încălzească la flacăra sufletului său litera moartă, dacă vrea ca spusele lui să producă efectul dorit; trebuie ca adevărata impulsione sigură și durabilă, să vină dela el însuși, din sufletul său. În învățământ nu este ca în industrie, unde intervenția mașinilor suprimă munca omului; învățătorul nu va găsi nici odată vr'un mijloc de perfecționare a uneltelor sale, care să-i înlocuiască grija de a lucra singur, de a da elevilor săi ce are mai bun din sufletul său și de a forma oameni cu puterea de jertfă pentru bine și adevăr. Aici, întotdeauna, adevăratul motor va fi sufletul dascălului și nimeni nici odată nu va putea înlocui cu altceva această forță. Căci de-am îngrămădi într'o sală toate cărțile morale, n'ar folosi nimic dacă ar lipsi sufletul învățatului, care să dea viață fiecărui fapt, să-l analizeze, să-i dea fermentul trebuitor și numai după aceea sufletul copilului se deschide ca floarea la razele soarelui, ochii se umolu de lumină și înțelege ceia ce n'ar fi înțeles dintr'o sută de cărți.... Pentru ași îndeplini chemarea, acest învățător care este invidiat și acuzat, acest beneficiar al unei activități lipsită de efortare, trebuie ca veșnic să fie tânăr, trebuie să îmbătrânească numai pe dinafară — fiind o lege fatală — însă sufletul veșnic trebuie să-i fie tânăr și acumulat cu împărtășania pe care trebuie s'o împartă micuților din fața sa; iar când acest suflet se va simți îmbătrânit și nu va mai putea trimite din darul său nimic, cel care-l poartă să înceteze de-a mai fi învățător.

Apostolul adevărat are nevoie de suflet plin de jertfă, dragoste și dreptate.... Și cum în cele mai multe sate singurul cărturar, singurul îndrumător este învățătorul, trebuie să muncească neîncetat ca să se cultive pentru a putea face față întrebărilor și a fi în stare să dea lămuririle ce i se vor cere; trebuie să uite, sau să lase la o

parte nevoile vieții, ori să lupte cu toate deodată.... ceia ce-i imposibil la noi unde dreptatea zace legată burduf, în cine știe ce colț mucegăit....

Și dacă ne întrebăm care este mulțumirea pentru această muncă istovitoare, ni se va răspunde, sau vom înțelege, că asemenea răsplată nu poate veni din afară și ca atare trebuie s'o căutăm în noi, în țeșturile noastre sufletești, de acolo de unde clipă cu clipă trimitem raze de bunătate celor ce ne sunt încredințați.

Cred că vor înțelege poate și cei fără ochi și urechi, pentru noi și mai ales cei fără suflet, care califică truda noastră drept o pierdere de vreme, vor înțelege zic, că și dascălul muncește în școală, nu atât cât funcționarul în biuro, cât lucrătorul în fabrică, ci... ceva mai mult....

IOAN JUVERDEANU
CEAHLĂU

O lecție de gimnastică.

Gimnastica este pentru corp, ceace pentru inteligență studiul, adică cel mai puternic mijloc de educație fizică. Ea mărește forța corpului și-i dă frumusețe.

Actualele sisteme de gimnastică, German și Suedez sunt ambele înglobate în programa școlii primare, însă dascălii preocupați cu obiectele principale de învățământ, n'au acordat un interes deosebit acestui obiect, deaceia nici copiii nu gustă actualele lecții făcute după program.

Jocurile gimnastice combinate cu povestire și cântec, se potrivesc foarte bine cu firea zburdalnică și imaginativă a copilului. Numai în joc copilul pune toată energia sa fizică, aci își manifestă cele dintâi gândiri ale simțirii și voinții, tot aci se arată caracterul și se manifestă tendințele. Jocul e cel mai bun mijloc de informație pentru profesori și părinți.

La școlile de aplicație din localitate am experimentat o serie de lecțiuni jocuri-gimnastice după povestire unde diferitele exerciții se fac imitând acte din natură.

Infățișez mai jos o lecție de gimnastică al cărui program reese din povestire.

SUBIECTUL—O plimbare la cules flori.

POVESTEA	ORDINEA MIȘCĂRILOR
1.— Înainte de plecare am fost adunați de D-l care ne-a controlat pe fiecare să fim îmbrăcați cum trebuie, să nu ne lipsecască nimic.	1.— Ordine și corective. Adunarea în cerc. Inspectarea ținutei.
2.— Era de vreme când am plecat și cocoșii tot mai cântau bătând din aripi.	2.— Brațe și respirație. Ridicarea și coborârea brațelor lateral, cu bătae pe picioare. Copiii vor striga „cucurigu“ imitând cântecul cocoșului.

POVESTEA	ORDINEA MIȘCĂRII
3.— Trecând prin sat am văzut gospodinile întinzând rufele	3.— Extenziune. Ridicarea brațelor în sus, apoi apropierea și depărtarea lor, imitând întinsul rufelor.
4.— Mulțimea de berze au făcut cuiburi pe acoperișul caselor din sat și stau sus pe coșuri, schimbând când pe un picior, când pe celălalt.	4.— Echilibrul. Cu o mână pe genunchiu stând (pe un picior). Schimbarea picioarelor prin săritură.
5.— Când am eșit din câmp, o mulțime de iepuri săriau din lanuri.	5.— Spate și abdomen. Pe vine șezând, cu mâinile pe podea. Mersul iepurelui.
6.— Ne-am împrăștiat pe tot câmpul, să adunăm flori ce se găsesc prin lanuri.	6.— Alergare. Fuga în cerc, sau împrăștiat, dacă se face în grădină și adunarea la semnal.
7.— Am început să strângem în dreapta și'n stânga, tot felul de flori.	7.— Alternânde de trunchiu. Depărtat stând. Aplecarea trunchiului la dreapta și la stânga cu întinderea brațelor la picior.
8.— Trecând pe lângă râu, ni s'a dat voe să ne scaldăm și intrați în apă, am început a sări.	8.— Sărituri. Câte doi apucați de brațe, sărituri scurte în sus pe loc, sau învârtit în cerc.
9.— Când am eșit din apă, am stat întinși la soare să ne odihnim.	9.— Respirație. Pe spate culcat, genunchii aduși, mâinele pe creștet ducerea brațelor pe piept, revenire.
10.— Ne-am îmbrăcat și am plecat spre casă cântând.	10.— Marș. Marș cu cântec (Primăvara) ieșind din sală.

MARIA DUMITRIEV

Ce se petrece la sate

In rândurile ce urmează, voi arăta: ce s'a făcut și ce trebuie făcut, pentru ca să se schimbe starea de lucruri în care ne găsim. Nu voi face paradă de vorbe și nu voi veni cu lucruri luate din cărți. Voi arăta numai ce-am observat eu de un timp.

Guvernele care s'au rânduit la cârma țării, din 1920 până'n prezent, au făcut marea greșală adresându-se direct maselor, ignorând complectamente pătura conducătoare. De aceea s'au ivit atâtea partide, aproape câte-unul pentru fiecare idee. De aceea pătura conducătoare, începând cu învățătorii și mergând până la profesorii universitari, s'au înscris în partide și grupări politice, din a căror fricțiune țara n'are decât de suferit.

Să luăm un exemplu: Dacă, prin absurd, am admite că oile ar putea vorbi și ar veni un Icsulescu, într'o zi de vară, la o stână, să înceapă a face propagandă, iată ce scenă s'ar petrece:

ICSULESCU (adresându-se oilor care stau la umbră) „Dragi oițe, eu, Icsulescu, am auzit că ciobanii vă fac mizerii, vă țin în ploae, vă mulg și nu vă lasă niciun pic de lapte pentru miei, vă tund lâna și-și fac haine din lâna voastră, lasându-vă cu pielea. Am auzit că v'au stricat și credința, schimbând calendarul...”

UN BERBECE (care tot timpul căscase gura și boldise ochii) „Da, da, așa e! Da, ne-o stricat calendarul!”

ICSULESCU (bucuros) „Așa-i că am dreptate? Iaca, eu am venit în mijlocul vostru, căci n'am mai putut răbda nedreptățile ce vise fac, de către ciobani, baci și strungari. Am mai auzit că ciobanii vă iau copiii la școală, să'nvețe câte șapte ani...”

ALT BERBECE (care toată vremea moțăise) „Da, da, așa-i! Ba ne-o pus și amenzi! Ce-i trebuie, oii, carte, domnule!? Iaca, eu nu știu carte, și tot trăiesc!”

ICSULESCU „N'au voie ciobanii să vă amendeze! Să nu plătiți! Dragi oițe, voi să mă ascultați pe mine, nu pe ciobani! Să le-o spuneți verde, ciobanilor și celorlalți dela stână, că s'o dus vremea de demult, când au făcut tot ce au vrut!”

CEA MAI MARE PARTE DIN OI (in cor) „Așa! Bravo! Al nostru ești, d-le Icsulescu!” (In acest timp, Icsulescu se șterge cu batista pe frunte, apoi continuă:) „Destul cu robia! Fiecare dintre voi, trebuie să se înscrie în partidul „Desrobirea oilor” și vom lupta, din răsuputeri, pentru desrobirea tuturor!” ...

Mă opresc cu oxemplul aici și trag numai învățătura: Dacă vom merge pe făgașul apucat, orizonturi frumoase nu ni-se deschid,

UN GUVERN, ori care ar fi el, trebuie să țină samă, în primul rând, de conducătorii maselor, să le satisfacă doleanțele, să le prețuiască munca prestată și să-i aibă la loc de cinste, mândrindu-se cu dânșii în toate împrejurările. Dacă pătura conducătoare e mulțămă, implicit vine mulțumirea și pentru pătura condusă.

Să nu se uite că, depe mâna „unui învățător”, a eșit și un ministru și oricare alt demnitar al Statu'ui. Învățătorii „sânt sarea pământului”. Degeaba ai carnea; dacă nu-i sarea, se strică cea dintâi. Un ministru de finanțe — nu de mult — a spus că „între pușcă și carte, preferă pușca”. Să nu se uite, însă, că și vecinii noștri dela Răsărit au dat btr cu fugiții, când a fost vorba de apărarea patriei. N'au avut puști destule? (pe care le-au îngropat în pârăie) Ce le-a lipsit? (dragostea de patrie, care se'nvață

din școală). Cine le-a insuflat, soldaților noștri, dragostea de pământul strămoșesc? (învățătorii: unii au mers în lupte și-au murit udând pământul țării cu sângele lor). De ce au făcut toate acestea, înainte de război? (fiindcă erau prețuiți, la adevărata lor valoare, de toate guvernele antebelice).

Cine dela Haret și colaboratorii lui, încoace, — lăsând la o parte pe d-l dr. Angelescu, care a pășit pe urmele celui dintâi— s'a adresat învățătorilor și preoților, căutând a-i sprijini în spinoasa muncă ce o desfășoară? (nimeni!) Toți au căutat să facă pe placul maselor, făgăduindu-le marea cu sarea, ba au stricat și ce înaintașii încercaseră să facă!

VICTOR SĂNDULESCU
învățător Grumăzești

Pariul.

Traducere: Catull Mendes

Intr'o frumoasă zi de primăvară, mă plimbam cu Mineta, afară din oraș. Străbăteam tăcuți pădurea, pe o cărare șerpuită și respiram cu poftă aerul curat, ascultând cântecele păsărilor și admirând verdeața proaspătă a copacilor.

Deodată Mineta intrerupe tăcerea.

— Fac pariu — îmi spune ea — că în acest moment tu te gândești la mine.

— Te asigur că te'nșeli, draga mea!. Recunoști că nu?

— Sigur că recunosc!

— Spune-mi la ce te gândești în clipa aceasta?

— Mă gândesc la trandafirul acela care a crescut și înflorit printre mărcini.

— Ei și? cu toate acestea eu am câștigat pariul... Nu ai să poți nega tu, că nu seamăn eu cu trandafirul acela, iar capriciile mele nu sunt altceva de cât mărcinii din jurul trandafirului.

— Ai dreptate, admit aceasta.

— Peste câte-va minute Mineta din nou îmi spune:

— Dragul meu, știu că și acuma te gândești la mine.

— Crede-mă că nu mă gândesc.

— Nu susține aceasta că iar ai să pierzi.

— Eu cred că nu!

— Atunci spune-mi la ce te gândești.

— Mă gândesc la păsărica aceia care cântă printre crengile de trandafiri.

— Iată că și de data aceasta am câștigat. Oare eu nu ciripesc ca păsărica aceia și nu sunt tot așa de frumoasă.

— „Ai dreptate, trebuie din nou să accept“.

Peste puțin timp, tăcerea fu ruptă și Mineta îmi spune:

— Pariez pentru a 3-a și ultima dată, că și în acest moment tu te gândești tot la mine.

— Să vedem și aceasta.

— Spune-mi te rog la ce te gândești?

— Dragă mea, mă gândesc la rândunica aceia care toată ziua stă numai în cuibul ei, iubindu-și numai puișorii și soțul său.

— De rândul acesta, tu ai avut dreptate, iar eu am pierdut pariul...

LUDMILA FLOREA

Cronica.

Alegerea Mitropolitului Moldovei.

În ziua de 23 Ianuarie a. c., s'a efectuat alegerea Mitropolitului Moldovei, după regulile legilor bisericești. A fost ales P. S. S. Episcop Nicodem, cărturarul dela M-rea Neamț, care se va instala în scaunul Mitropolitan pe ziua de 3 Februarie.

I. P. S. S. Mitropolitul Nicodem este unul din cei mai erudiți învățați în materie bisericească. Numele său figurează pe numai puțin de 80 lucrări bisericești, din care peste 30 sunt volume cu peste 500 pagini. O adevărată bibliotecă religioasă. Prin această alegere la care a contribuit într'o mare măsură d-l Leon Mrejeriu, ne mândrim și noi, nemțenii, căci I. P. S. S. este originar dela Pipirig, 'satul de obârșie al familiei care a dat pe cel mai mare povestitor poporan, pe Ion Creangă. Deaceia salutăm cu toată încrederea și admirația pe noul păstor sufletesc al Eparhiei Moldovei, dorindu-i încă mulți ani și o frumoasă activitate, *pentru a fi demnul urmaș a lui Veniamin Costache și al lui Iosif Naniescu, părintele său sufletesc.*—Acum, când biserica ortodoxă trece printr'o criză morală, accentuată mai mult în județul nostru, se cerea o mână tare și un suflet călit, ca cel al I. P. S. S. Mitropolitul Nicodem. Nu ne îndoim că turmele rătăcite, se vor reîntoarce sub ocrotirea bisericii noastre ortodoxe. În ce ne privește pe noi, ca reprezentanți ai școlii poporului, va avea tot sprijinul nostru, activând mână în mână preoții cu învățătorii.

Biblioteca e numai acolo unde se dă viață cărții.

Vorba aceasta a spus-o cineva la niște cursuri de bibliotecari ținute mai acum vre-o 2 ani.

Adică în contrast cu ceiace se face la noi: un număr de cărți alandala și acela dăruit ori cerut, un dulap cu firmă și atât. Ar părea un paradox, dar e atât de adevărat că poporul nu citește pentru că e ignorant, pe cât de adevărat că poporul e ignorant pentru că nu citește; și avem deoparte biblioteci fără cetitori, iar pe de altă parte cetitori cari nu găsesc cărțile lor în biblioteci.

Cartea nu e deajuns; ea singură e uscată și rece; trebuie însuflețită, să i se dea căldură, viață, fiindcă în ea e o lume: prezentul, trecutul, viitorul; trebuie s'o înțelegi, s'o simți.

Cartea rău distribuită, rău răspândită, e mai mult un rău decât un bine. A asocia toate aceste lucruri, coordonându-le, bibliotecile s'ar frecventa mai mult. *Deaceia rolul bibliotecarului școlii nu este numai de a da și primi cărți înregistrându-le într'o condică și numărând câți cititori au fost în luna x, ci este de a provoca în cititori acel interes pentru citit, iar cărții a-i da viața pe care o trezește bucoavnele ei.*

Literatura pornografică se întinde.

Ne găsim în plină ofensivă a literaturii pornografice. Înflorește —ca să zicem așa—cu deosebire în București de unde se exportă, la

cerere, în orașele de provincie, ba și la sate. La oricare chioșc, la oricare vitrină, se pot citi titluri care de care mai excitante cu gravuri impudice care trezesc simțurile animalice în tineretul ce defilează pe la geamuri și le savurează. Ba, la pomelnicul acesta de cărți, se mai adaugă și unele reviste scoase de diferite grupuri interesate.

Literatura excitantă își sporește producția și clientela. Ea se desvoltă deci, ca orice industrie protejată, pe baza cererii și ofertei. Pornografia se întinde tocmai în această epocă de criză a cărții, a educației sănătoase, a simțului de datorie și morală. Tineretul e lăsat aproape în voia preferințelor lui. Și atunci ispitele filelor de scandal, îl prind cu toată ușurința. Parchetul, cu sau fără sesizarea Ministerului de Instrucție, ar trebui să-și facă datoria.

Numele „scriitorilor“ de corupție, să fie afișate, mascaradele oprite. Pe când în alte țări, pornografia e urmărită cu biciu de foc, la noi e tolerată de autorități.

Și la noi există o așa zisă „Cenzură“ care urmărește la disperare pe cuvântătorii și răspânditorii ideii naționale, dar care este complet desinteresată de literatura editată sub auspicii de nume străine de neam.

Se poate o mai mare greșală ?...

Roadele învățământului agricol.

Spicuiim următoarele date statistice dintr'o revistă :

Școlile de agricultură din vechiul regat au dat aproximativ, următorul rezultat: 46% funcționari la stat, 3% funcționari particulari, 5% agricultori pe cont propriu, 3% ocupații străine de agricultură și 43% ocupație necunoscută (liberi), școlile elementare de agricultură au dat și ele următoarele rezultate: 22% funcționari la stat, 5% funcționari particulari, 28% agricultori pe cont propriu și 26% ocupații străine.

Iată dar cum se aplică învățământul practic la noi. Tot în spina Statului cad mai mulți și din acei cari singuri ar putea să aducă beneficii și acestui cal de bătaie.

Radio la sate.

O chestiune care trebuie să preocupe cercurile culturale centrale este și aceasta, pe care o considerăm de o capitală necesitate: instalarea aparatelor de radio la sate. Locul cel mai potrivit pentru acest lucru, sunt școlile, și în special școlile cari au localuri proprii, cu câte o sală în care să poată intra cât mai mulți ascultători.

Nu se poate o mai bună ocazie de răspândirea culturii. „Ora săteanului“ organizată de Soc. de Radio București, este așa de bine venită, programul așa de potrivit alcătuit, încât nu i se poate aduce nici o critică. Ce să mai vorbim de „ora copiilor“ 4-5 d. a. Joia și Sâmbătă ?

Când tehnica ne dă la îndemână atâtea mijloace ajutătoare pen-

tru educarea copiilor, a tineretului și a poporului, este o greșală de neiertat să n'o folosim.

De aceia sfătuim pe toți colegii să deschidă o campanie pentru ca fiecare școală să-și aibă aparatul ei.

Noi vom interveni pentru găsirea de mijloace, scutire de taxă și confecționarea aparatelor pe preț cât mai redus.

Întreținerea aparatului, rămâne în grija aceluia ce-și vor instala radio, (o contribuție cât de mică—1 leu—din partea ascultătorilor, va asigura această cheltuială). Pentru început, d-l prefect a promis că va înscrie în bugetul 1935, suma de 50.000 lei.

Pentru a vedea efectul produs de această descoperire tehnică, luați parte la o astfel de demonstrație la una din școlile vecine cari și au instalat acest aparat (Bodeștii de jos, Crucea, Mădei, Coroiu, etc.). Numai cu acest sistem se vor putea atrege sătenii la școală, îndepărtându-i de la cârciume și altele.

Organizarea pregătirii premilitare.

În toată țara s'a pus în aplicare legea pentru pregătirea premilitară. La noi în județ, au răspuns cu mult entuziasm, colegii care au fost numiți comandanți de centre și subcentre, unii din ei făcând sacrificii.

Se poate deduce că dăscălimea noastră este însuflețită atunci când i se pun probleme de regenerarea morală a țării și că răspunde imediat la chemarea ce i se face.

Câteva zeci de subcentre și-au început frumoasa activitate, fiecare având 100-200 de tineri de 18 și 19 ani. Frumoasă impresie face când în fruntea acestor echipe de tineri, stă învățătorul satului, învățătorul de eri al acestor adulți. Se și cuvine să fie așa. Pentru a înlesni desfășurarea acestei activități. Ministerul Instrucțiunii cu ord. No. 4325/935, a aprobat participarea învățătorilor la centrele și subcentrele premilitare, scutindu-i de cercurile culturale, când iau parte la educația premilitară.

Comandantul P. P. în județul Neamț, este d-l Maior Nistor, un distins militar activ și un prieten cald al învățătorilor. Nici nu se putea o alegere mai bună, care să asigure o colaborare mai trainică între cele două instituții: armată și școală.

C. L.

Spicuri

1) Anuarul liceului „Petru Rareș” pe anul 1933—1934.

Cine a deschis această admirabilă carte de 224 pagini, scoasă în condițiuni tehnice superioare multor cărți și cu un conținut ce depășește foarte mult modestul titlu „de anuar al liceului”, își dă seama de ce poate face voința și dragostea. Căci de la început trebuie să recunoaștem că sufletul acestei cărți este D-l C. Tureu, care cu o stărnință de îndrăgostit, a reușit

să redea o carte de studiu asupra Județului Neamț, și să evedențieze o muncă a unui profesor, D-l Gh. Mihailescu.

Cuprinsul anuarului este următorul :

C. Turcu—Un călător francez prin Neamț, acum un veac.

V. Ghițescu—Profesorul Gh. Mihailescu.

D. Hogeia—Un istoric al Durăului.

P. Gheorgheasa—Rotacisme depe Valea Bistriței și două legende.

Ioachim Botez—Casa cu oleandri.

Gh. Juvara—Două scrisori inedite.

Gh. Ungureanu—Fabrica de hârtie a lui Gh. Asachi.

Al. Grigorovici—Regele Sobieschi în Moldova și ținutul Neamțului
apoi: M. Cojocaru, C. Stoide, Pr. C. Matasă, etc.

D-l C Turcu merită toată lauda și încurajarea, pentru ca să ne mai poată scoate câteva anuare de prețul celui pomenit.

2) Calendarul Sătenilor pe 1935 alcătuit de către D-l P. Gheorgheasa

O carte de 100 pagini, costă 15 lei. Am cercetat amănunțit acest dar pe care ni-l oferă, ca și în anii din urmă, hărnicia unui om stăruitor care își pune priceperea în slujba celor mulți. Conținutul foarte bine studiat și variat. Sfaturile se înbină cu poveștile și glumele, adevărurile cele eterne cu frumusețea unui stil acceptat și înțeles de către ori și cine. Ași putea spune, fără păcat, că acestui calendar —care-i mai mult un sfătuitoar,— nu-i lipsește nimic și nici nu are nimic de prisos. Pana D-lui Gheorgheasa, care o viață a studiat toate formele de artă poporană și care este unul dintre puținii pasionați de opera anonimă a poporului românesc și dragostea acestui om ridicat dela glie, pentru produsul artei adevărate românești, trebuie să fie un îndemn pentru tinerii ce-și încearcă aripile.

Domnii colegi ar trebui să răspândească această carte bună în miile de mâini care așteaptă hrana sufletului, în acest răsărit de trezire la conștiință a neamului românesc.

3) O eroare.

Și „Universul“ cred că a greșit. Iată când: în numărul de Marți 8 Ian. a. c., când fără semnătură, desigur unul dintre marii ori micii redactori, scrie cu titlul: „profesori de pedagogie, batjocoritori ai culturii și artei naționale“, întrebuițând la adresa scrisului d-lui profesor Ioan Dragan, expresia de „prefată—pamflet“ și încheind cu drastica frază, că: „d-nii I. Dragan și Belcescu n'au ce căuta în învățământul public și în cultura noastră“.

Și pentrucă articolul este în ziarul „Universul“ fără semnătură, pentru oricine cunoaște pe d-nii Dragan și Belcescu, —și putem afirma că d-lor sunt cunoscuți și de mulți muncitori mărunți în câmpul culturii românești

și de mulți mari gânditori români— va găsi că cele scrise sunt, dacă nu insulte, cel puțin aprecieri pătimăse. Mai întâi, numai d-l Dragan e profesor de pedagogie, iar pe d-l Belcescu, lăsăm să-l caute „Universul” ce-l. Nu vreau să fac apărarea d-lui Dragan, căci nu are nevoie de apărarea mea, dar aceste insulte, față de un adevărat cărturar și convins naționalist, nu fac cinste celui ce a debitat un neadevăr pe un trecut de muncă nepătată. D-l Dragan, ridicat dela brazdă prin muncă și studii strălucite, a împărțit în diferite chipuri și ocazii din sufletul și lumina d-sale, tuturor. Dar mai ales din cultura sa și din naționalismul său.

Așa-i întotdeauna: cine te cunoaște, te prețuește.

V. S.

Demersul Asociației învățătorilor la d. ministru al instrucțiunii

O delegație a comitetului central al Asociației g-le a învățătorilor, alcătuită din d-nii: D. V. Țoni, L. Mrejeriu, M. Vasiliu, N. Siminovici, I. Ciolan, P. Râmneanțu, Virgil Pop, E. Dunca, T. Cio-cârdei, I. Isac, V. Dumitrescu, I. Coman și I. Dobrian s'a prezentat d-lui ministru al instrucției, a doua zi după ședința comitetului dela 20 Ianua ie c.

La cererile înfățișate de d. D. V. Țoni și susținută de toți membrii delegației, d. ministru al instrucției, care a ascultat cu toată atenția și buna voință cele ce i s'au adus la cunoștință, a declarat:

1). Va susține cu toată puterea revendicările materiale ale învățătorilor pentru satisfacerea lor prin bugetul anului viitor, căci le socoate pe deplin îndreptățite: trecerea în buget a unui cât mai mare număr de posturi, o îmbunătățire a salariului învățătorilor începători, gradațiile și celelalte sporuri convenite, aplicarea legii în ce privește sporul de salar al învățătorilor din zona eteroglotă, întregirea salariului conform legii de armonizare.

2). În privința examenelor de definitivat și înaintare la gr. II precum și înaintare la grad. I, d-sa nu poate da un răspuns imediat rămânând ca să studieze chestiunea și să ia hotărârea peste câteva zile.

Recunoaște însă de pe acum chiar că nu se pot aplica noile prevederi din lege celor cari aveau drept la definitivat și înaintare după legea veche.

3). Ia act de dorința Asociației de i se cere părerea în ce privește modificarea legii de organizare a ministerului instrucției și în deosebi în privința recrutării directorilor și a personalului de control.

4). Vor fi înlăturați imediat din control acei învățători cari nu posedă decât titluri definitiv sau gr. II, căci și d-sa socoate că nu-i admisibil ca acești învățători să poată controla pe colegii lor mai mari în grad.

5). Posturile vacante se vor publica conform legii.

6). Nu va admite nici o schimbare în încadrarea membrilor corpului didactic primar — ei fiind un corp special, și neputând deci fi încadrați după aceleași norme ca alți funcționari.

7). Nu poate da un răspuns definitiv în chestia Academiiilor pedagogice — trebuind ca problema să mai fie studiată, mai ales că e în legătură cu bugetul.

8). Nu înțelege să se ia dreptul învățătorilor de a fi casieri ai băncilor populare mai cu seamă astăzi când o reînviere a coope- rației este o necesitate națională și se va reveni asupra deciziunii prin care li se interzicea acest drept.

9). Comisiile de examinare pentru învățătorii minoritari vor fi alcătuite nu din doi membri ca în August trecut ci din trei membri.

10). Este de acord să se legifereze dreptul la gr. militară a în- vățătorilor din seria 1919 care au făcut războiul — în deosebi a acelor cari au luptat pe frontul român în armatele aliate sau au făcut parte din gărzii naționale — dar pentru rezolvarea acestei chestiuni trebuie să se obțină și adeziunea ministerului de război.

Se poate dar vedea, că d-l Leon Mrejeriu, deși ocupă o situație administrativă, este preocupat și de problema inv. primar.

O carte bună și de folos pentru toți.

În rândurile ce urmează, voi face o mică dare de samă asupra unei valoroase opere enciclopedice. E vorba de Dicționarul enciclopedic-ilustrat „Cartea Românească“ de Candrea și Adămescu.

În filologie, până în zilele noastre, s'a scris foarte mult. Ră- posatul Hașdeu a încercat acel renumit „Etymologicum magnum romaniae“, cu care a ajuns, diabia, la litera B., cuvântul bărbat.

Cel mai vechiu dicționar, în manuscris e „Lexicon slavo-românesc“ al lui Mardarie Cozianul din 1469, iar cel mai nou, tipărit, e acesta, despre care mă ocup acuma.

În el găsești însemnătatea fiecărui cuvânt și dacă-i vorba de un lucru sau ființă, îi vezi chipul desenat. Prin asta, devine mai concret obiectul și ușor de înțeles. De exemplu: La pag. 594 ai vorba iarbă. Mai întâi îți explică ce este iarba și apoi îți înșiră toate felurile de plante de pe fața pământului, care au numirea de iarbă și la toate îți dă și chipul buruienii. La vorba broască, dela pag. 173, ai chipurile tuturor broaștelor: de baltă, de uscat, țestoase, dela ușă, precum și broască ce se face la ochi la om sau la vite pe limbă. La vorba bate dela pag. 132 și 133, îți explică 50 de înțelesuri pe care le are vorba aceasta în limba românească.

Trebuie să mai arăt că, la fiecare vorbă, îți arată și care scriitor – mort sau în viață – a întrebuintat o sau o întrebuintează și în ce carte anume. Numai pentru explicarea vorbelor, sânt, în toată cartea, 5383 de chipuri. Toată lucrarea e împărțită în două părți: Dicționarul limbii române din trecut și de azi, de d-l I. A. Candrea și Dicționarul istoric-geografic universal, de d-l Gh. Adamescu. În partea I-a, afară de cele 40 și ceva de mii de vorbe, explicate, mai găsești: Alfabetul românesc, armenesc, arab, bulgăresc, evreesc, german, grecesc, al orbilor, rusc, sârbesc, slavonesc, al surdo-mușilor, Morse și turcesc. Mai găsești imnurile naționale ale tuturor țărilor de pe fața pământului, așezate pe note, apoi steagurile din lumea întreagă și toate decorațiile, începând cu cele mai vechi și până la cele de azi din România.

Dela pag. 1475, începe partea II-a a cărții, care descrie toate continentele, țările, județele, orașele și satele, precum și viața oamenilor însemnați din România și de pe întregul glob pământesc.

Vrei să știi, de ex. cine a fost Alexandri, cauți la litera A. pag. 1485, și găsești tot ce te interesează despre viața poetului.

Vrei să știi despre America, deschizi la pag. 1490 și găsești tot ce scrie despre această țară-continent.

Pentru ca lămurirea să fie mai ușoară, fiecare continent, țară și județ are și harta alături, în care se cuprind toate satele care au mai mult de 2000 suflete.

Județele au și stema (marca), lor, iar continentele au hărți colorate.

Toate așezemintele de cultură, religie, sănătate și treburi obștești sânt descrise cu dărnicie și te lămurește până la cea mai mică nedumerire.

Această carte este prietenul care, oricât l-ai întreba de mult, nu se plictisește să-ți răspundă și se pricepe în toate domeniile științei.

A fost pusă sub tipar în luna Februarie 1926 și s'a terminat în luna Noembrie 1931.

Cei care au alcătuit-o au lucrat la dânsa, înainte de tipărire, nouă ani, pentru strângerea și rânduirea materialului de publicat.

Cetind prefața d-lui prof. Candrea rămâi uimit de munca depusă.

„Trei ani și mai bine a durat scrierea fișelor fășiilor de „hârtie care aveau la căpăt litera din alfabet și de trei ori

„pe atâția ani de muncă fără răgaz i-am consacrat redactării „Dicționarului.

„Nouă ani din viața mea, nouă ani de muncă silnică, de „înfrigurare, de nopți întregi de meditare, de renunțare la tot ce-i e îngăduit oricui să guste din agrementele existenței, iată ce reprezintă acest Dicționar.

Cât privește înfățișarea Dicționarului, pot spune fără înconjur că ține piept cu oricare alt dicționar străin.

Nu pot să scriu atâta, cât ar trebui să-l fac cunoscut cetitorilor — spațiul restrâns nepermițându-mi Editura „Cartea Românească“ din București are tot dreptul să trimeată, celor ce vor cere, lămuriri mai amănunțite privitor la lucrarea amintită.

VICTOR SĂNDULESCU

Topolița Invățător

INFORMAȚIUNI.

1. Tipografia „Datina Românească“ din Vălenii de Munte a tipărit „Calendarul Istoric“ de D-l prof. N. Iorga (Prețul 50 lei).

2). Din inițiativa d-lui L. Mrejeriu, se va deschide o acțiune pentru ridicarea unui monument lui Ion Creangă, cu prilejul împlinirii a 100 ani dela nașterea sa. In curând se va forma comitetul.

3). D-l Mihai Stamate, colaboratorul nostru, a scos o nouă lucrare: „Virtuți Strămoșești“, conținând și 14 clișee executate în peniță de autor. Se recomandă cu căldură această frumoasă lucrare, sprijinând munca autorului, care este un bun și distins coleg,

Prețul cărții este de 20 lei.

4). Lucrările pentru obținerea „bonurilor de impozit“ pentru rezstanțele din 1932, au fost terminate de revizorat. Zilele acestea se vor înainta Casei de Amortizare, pentru eliberarea acestor bonuri.

5). Inaugurarea școlilor terminate s'a amânat în primăvară.

POȘTA REDACȚIEI.

D-nei Maria N. Mancaș — Dobreni.

Am primit scrisoarea D-v. și vă comunicăm că nu am luat în nume de rău refuzul abonamentului și că nu înțelegem să polemizăm cu niciun coleg, în revista noastră sau în alte publicații, pe chestia „Apostolului“. D-vs. dacă credeți, puteți scrie ce voțiți și unde voțiți.

Vă asigurăm că alt răspuns decât acesta, nu vom mai da.

Noi am pornit la drum cu gând curat, și absolut cinstit de a fi de sprijin corpului dăscălesc și tonul D-v. de revoltă, nu a avut darul să ne revolte și pe noi. Ne urmăm drumul și vă poftim printre noi și pe D-v. și pe soțul D-v. și pe orice dascăl din județul nostru.

Cine ne cere revista, i-o trimitem cu dragă inimă.

Intindem mâna cu gest creștinesc și colegial tuturor:

Și celor ce ne hulesc și celor ce ne iubesc.

2). Din lipsă de spațiu am amânat publicarea altor articole primite mai în urmă dela colegii din județ,

Către colegi din jud. Neamț

Dacă n'ați trimis până acuma, sunteți rugat cu insistență să trimiteți, fotografia D-v. la „Albumul învățătorilor din jud. Neamț“ pe adresa d-lui Victor Săndulescu, înv. Grumăzești-Neamț, împreună cu biografia respectivă, însoțite de suma de lei 40, costul clișeului.

Va fi o amintire frumoasă și e păcat ca D-v. să nu figurați într'o asemenea lucrare, unică în învățământul primar din acest județ

Se primește colaborarea oricărui membru al corpului didactic primar sau secundar, precum și a persoanelor ce sprijină cultura și învățământul primar. Subiectele tratate vor fi în sensul programului anunțat. Articolele vor fi scrise citeț, pe o singură pagină, în mărimea de $\frac{1}{4}$ coală.

Pentru a se putea publica articolele într'un singur număr al revistei, nu vor fi mai lungi de 4—5 fețe. Recenziile vor fi reduse la 2 pagini. Articolele nesemnate, nu se publică.

Manuscrisele nepublicate nu vor fi înapoiate. Articolele pentru publicat, se vor trimite până la 20 ale lunii.

Comitetul de conducere al revistei, își ia angajamentul că va scoate revista un an, oricare ar fi riscurile.

Apelează însă la concursul colegilor înțelegători.

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA REVISTEI „APOSTOLUL“

C. Luchian, revizoratul școlar, Piatra-N.

La această adresă se vor trimite schimbul de reviste, cărți, manuscrisele, recenziile, precum și orice corespondență referitoare la redacția și administrația revistei.

Acest număr este pe luna Februarie 1935.
